

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาพผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkhro University
Pattani Campus

ที่ ศธ 0521.2.08/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลการทำวิจัยของนักศึกษา

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน
โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทรง เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษา

ในการศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการให้สัมภาษณ์ จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูลในครั้ง นี้ เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 08-5794-3776

โทรสาร 073-331305

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 0857943776

ที่ มอ.751/

วันที่ ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อিবรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรอง อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ ขอส่งแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” จำนวน 3 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรอง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 0857943776

ที่ มอ.751/

วันที่ ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทรอง อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ ขอส่งแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” จำนวน 3 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทรอง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 0857943776

ที่ มอ.751/

วันที่ ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ซัมซู สาอู

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรอง อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ ขอส่งแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” จำนวน 3 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรอง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศษ 0521.2.08/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ธันวาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทำการทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา
แบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ชุด

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการ
จัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบ
เข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะห์มัด ยี่สุนทร
อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการตอบแบบสอบถาม จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูลในครั้งนี เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยู โษะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0857943776

โทรสาร 073-331305

ที่ ศธ 0521.2.08/ว

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรุดะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา
แบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ชุด

ด้วยนางสาวพิชชา ทอดทึง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน
โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทรอง อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการตอบแบบสอบถาม จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0857943776

โทรสาร 073-331305

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและรายชื่อโรงเรียน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

สาขาชำนาญการ	หลักสูตรและการสอน
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง

สาขาชำนาญการ	บริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. ดร.ซัมซุ สาอุ

สาขาชำนาญการ	บริหารการศึกษา
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1. นายมารุดิง อีแอ	ข้าราชการบำนาญ อดีต ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแม่ที
2. นายเกษม นูหัด	อดีต ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านปากบาง ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเกาะทาก
3. นายสุระกำพล รักษ์วงศ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านนา
4. นายอัมรินทร์ ไบหา	หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านป่าเร็ด
5. นายคอละ กาเดร์	หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านคอลลมุดอ
6. นางสาวชิตีมาเรียม หีมกะ	หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านเทพา
7. นางฟารีดา มะลี	หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านนา
8. นางสาวสุคนธา บินหมัด	ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านควนตานี
9. นางสาวนุรฟู อาแว	ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านปากบาง
10. นางสาวสุนิสา มามะ	ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านเทพา
11. นางสาวฮาหยาด ปานจำปี	ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนสะบ้าย้อยวิทยา
12. นางสาวบิลกิส หะยีเต๊ะ	ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนบ้านแม่ที

รายชื่อโรงเรียนทดลองความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40
ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
2. โรงเรียนบ้านบาตะกูโบ
ตำบลสาkobน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
3. โรงเรียนยะหาศิรยานุกูล
ตำบลยะหา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
4. โรงเรียนบ้านกาแย
ตำบลคูซงญอ อำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส
5. โรงเรียนบ้านทอน
ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
และผลการวิเคราะห์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

**แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (content validity) ด้วยวิธีการหา IOC จากแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. หากพิจารณาเห็นว่า ข้อคำถามในเครื่องมือ สอดคล้อง/เหมาะสม กับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง โปรดให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง +1
2. หากพิจารณาเห็นว่า ข้อคำถามในเครื่องมือ ไม่สอดคล้อง/ไม่เหมาะสม กับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง โปรดให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง -1
3. หากพิจารณาเห็นว่า ข้อคำถามในเครื่องมือ ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง/ไม่แน่ใจว่าเหมาะสม กับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง โปรดให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง 0

นัยาม	ข้อคำถาม	คะแนนค่ารวม เที่ยงตรงของ เนื้อหา			ข้อ เสนอ แนะ
		+1	-1	0	
ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร	1. บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม				
	2. ปัญหาครูเข้าใจใหม่ขาดการอบรมด้านหลักสูตรอิสลามศึกษา ขาดการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง				
	3. ปัญหาการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม				
	4. ปัญหาไม่มีหนังสือเรียนเป็นภาษาไทย ทำให้จัดการเรียนการสอนล่าช้า จึงต้องประชุม วางแผนจัดทำหนังสือประกอบการเรียนการสอนอิสลามศึกษา				
	5. ปัญหาขาดงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพ				

นียม	ข้อคำถาม	คะแนนค่ารวม เพียงตรงของ เนื้อหา			ข้อ เสนอ แนะ
		+1	-1	0	
ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร	6. ปัญหาขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน สถานที่เรียนอย่างเพียงพอ และสถานที่ประกอบศาสนกิจที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักศาสนา				
	7. ปัญหาขาดแคลนครู คือ จำนวนครูผู้สอนมีน้อยไม่เหมาะกับจำนวนนักเรียน				
	8. ปัญหาจัดครูสอนอิสลามศึกษาไม่ตรงตามสาขาที่สอน				
	9. ปัญหาขาดการอบรมพัฒนาครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในด้านหลักสูตร เทคนิคการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ อย่างต่อเนื่อง				
	10. ปัญหา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา				
ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	11. ปัญหาจัดวิชาที่สอนได้ไม่สอดคล้องกับความพร้อมและความถนัดของครูผู้สอน				
	12. ปัญหาการจัดรายวิชาในหลักสูตร เวลาเรียนไม่สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านเวลา ซึ่งต้องจัดการสอนแบบบูรณาการ				
	13. ปัญหาวิชาอิสลามศึกษาบางวิชา ไม่สามารถจัดการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดได้ เนื่องจากพื้นฐานของนักเรียนแตกต่างกัน				
	14. ปัญหาการวางแผนหลักสูตรไม่สอดคล้องกับการนำหลักสูตรไปใช้จริง ในบางวิชา				
	15. การจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนจัดไม่สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา และ				

นียม	ข้อความ	คะแนนค่ารวม เที่ยงตรงของ เนื้อหา			ข้อ เสนอ แนะ
		+1	-1	0	
ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	ตามหลักการอิสลาม				
	16.ปัญหาขาดสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ สถานที่จัดการเรียนการสอน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อิสลามศึกษา				
	17.ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรวางแผนการจัดการเรียนรู้ และขาดการปรึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันกับครูผู้สอน				
	18.ปัญหาขาดการอบรม ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในด้านการจัดทำหลักสูตร ทำแผนการเรียนรู้ และเอกสารประกอบหลักสูตร				
	19.ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาอิสลามศึกษาร่วมกัน				
	20.ปัญหาขาดการวางแผน นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง				
ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	21.ปัญหาการจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้				
	22.ปัญหาการจัดทำแผนการสอนในรายวิชาอิสลามศึกษาไม่ครบทุกวิชา				
	23.ปัญหาขาดแคลนสื่อ หนังสือเรียน นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
	24.ปัญหาสถานที่ประกอบศาสนกิจและสถานที่อาบน้ำละหมาดไม่เอื้ออำนวยต่อนักเรียนและไม่เหมาะสมตามหลักอิสลาม				

นียม	ข้อคำถาม	คะแนนค่ารวม เที่ยงตรงของ เนื้อหา			ข้อ เสนอ แนะ
		+1	-1	0	
ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรใช้หลักสูตร	25.ปัญหาขาดแคลนห้องเรียน สถานที่เรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน				
	26.ไม่มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาต่อไป				
	27.ปัญหา ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามหลักการอิสลาม				
	28.ปัญหาไม่มีการประเมินคุณภาพภายในด้านอิสลามศึกษา อย่างเป็นระบบ				
	29.ปัญหาด้านการนิเทศ ติดตามผลการสอน การใช้หลักสูตรไม่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง				
	30.ปัญหาไม่มีการสรุปผลการประเมิน และนำผลประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาครูผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาต่อไป				
	ด้านการแทนที่ กับ ประเมินผล	31.ปัญหาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศด้านอิสลามศึกษา ภายในสถานศึกษาโดยตรง			
32.ปัญหาขาดการวางแผนงานการนิเทศที่ชัดเจน ไม่มีแผนงาน/โครงการนิเทศ ติดตาม กำกับในสถานศึกษา					
33.ปัญหาไม่มีเครื่องมือใช้ประกอบการนิเทศ และการจัดวิธีการนิเทศที่หลากหลาย					

นียม	ข้อคำถาม	คะแนนค่ารวม เที่ยงตรงของ เนื้อหา			ข้อ เสนอ แนะ
		+1	-1	0	
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล	34.คณะกรรมการนิเทศไม่ทำการนิเทศการสอน กำกับติดตามและประเมินผลโดยตรง				
	35.ปัญหาได้รับการนิเทศ ติดตามไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา				
	36.ปัญหาไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ รายงานผล ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเองต่อไป				
	37.ปัญหาไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารหลักสูตรรายงานผล ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนรับทราบ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา				
	38.ปัญหาขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภายนอกที่ทำหน้าที่ดูแลด้านอิสลามศึกษา				

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการประเมิน
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร					
1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	0	1	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
3	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	ใช้ได้
6	0	1	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
7	1	1	1	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	ใช้ได้
10	1	0	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
2. ปัญหาการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร					
11	1	1	1	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	ใช้ได้
16	1	1	-1	0.3	ใช้ไม่ได้ ตัดออก
17	1	1	1	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ปัญหาการดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร)					
21	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการประเมิน
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
22	1	1	1	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	ใช้ได้
24	0	1	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
25	1	0	1	0.7	ใช้ได้/ปรับปรุง
26	1	1	1	1	ใช้ได้
27	0	1	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
28	1	1	1	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	ใช้ได้
30	1	1	-1	0.3	ใช้ไม่ได้ ตัดออก
4.ปัญหาการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล					
31	1	1	1	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	ใช้ได้
36	1	1	1	1	ใช้ได้
37	1	0	1	0.67	ใช้ได้/ปรับปรุง
38	1	1	1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

ค่า Reliability

ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

ผลจากนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัก พบค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา แบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1. การเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร	10	.921
2. ปัญหาการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	9	.915
3. ปัญหาการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)	9	.901
4. ปัญหาการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล	8	.932
ผลความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ	36	.965

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

(สำหรับผู้บริหารโรงเรียน)

เรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นแบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งแบบสัมภาษณ์ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา
แบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตำบล.....อำเภอ /เขต.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ .....ปี
2. ระดับการศึกษา.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
  - ( ) ปริญญาตรี
  - ( ) ปริญญาโท
  - ( ) อื่นๆ ระบุ.....
4. ประสบการณ์การบริหารงาน .....ปี

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการ บริหารหลักสูตรต่อไป

1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร

1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นอย่างไร หรือไม่อย่างไร?
2. ท่านมีการอบรมชี้แจงเพื่อวางแผนการจัดทำ การใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
3. ท่านมีการจัดหาคู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?
4. ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?
5. โรงเรียนท่านมีการจัดทำเอกสารหลักสูตร หนังสือเรียนอิสลามศึกษาประกอบการค้นคว้าหรือไม่อย่างไร?
6. ท่านได้มีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
7. โรงเรียนของท่านมีการจัดห้องเรียน จำนวนนักเรียน และจำนวนครูอย่างเหมาะสมและพอเพียงหรือไม่อย่างไร?
8. ท่านมีการจัดครูสอนอิสลามศึกษาตรงตามวิชาเอกและคุณวุฒิ หรือไม่ อย่างไร?
9. ในภาพรวมการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร

2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

1. ท่านมีการประชุมครูและวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม และอบรมครูเพื่อจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ หรือไม่ อย่างไร?
2. สาระการเรียนรู้มีความชัดเจน ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละชั้นปีสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดหรือไม่ อย่างไร?
3. โรงเรียนท่านมีปัญหาในการจัดเตรียมหลักสูตร แผนการสอน สื่อการเรียนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มแก่ครูอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?

4. โรงเรียนของท่านมีการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่อย่างไร?

5. ในภาพรวมการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

3) การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

1. โรงเรียนของท่านจัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษาครบทุกสาระวิชาหรือไม่ อย่างไร?

2. โรงเรียนของท่านจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ความสนใจความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร?

3. ท่านได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายหรือไม่ อย่างไร?

4. ท่านได้ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมและมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร?

5. ครูอิสลามศึกษามีการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

6. ครูอิสลามศึกษามีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยหรือไม่ อย่างไร?

7. ครูอิสลามศึกษามีการออกแบบวิธีวัดและประเมินผลหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร?

8. ท่านมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียน มีการปฏิบัติศาสนกิจตามหลักศาสนาอิสลามหรือไม่ อย่างไร?

9. ในภาพรวมการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) อิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

4) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

1. โรงเรียนของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

2. โรงเรียนของท่านมีการส่งครูเข้าอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนให้มีความรู้ และประสบการณ์ในวิชาอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?

3. โรงเรียนของท่านมีการนิเทศภายใน คุณดูแล การปฏิบัติงานของครูอิสลามศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร?

4. โรงเรียนของท่านมีการสนับสนุนให้ครูอิสลามศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร?

5. ท่านมีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูสอนอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?

6. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนหรือไม่ อย่างไร?

7. โรงเรียนของท่านมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร?

8. ในภาพรวมการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร อิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
(สำหรับ หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม)
เรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นแบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากหัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม ซึ่งแบบสัมภาษณ์ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตำบล.....อำเภอ /เขต.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ .....ปี

2. ระดับการศึกษา.....

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) อื่นๆ ระบุ.....

4. ประสบการณ์การทำงาน .....ปี

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการ บริหารหลักสูตรต่อไป

1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร

1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นอย่างไร หรือไม่ อย่างไร?
2. ท่านมีการอบรมชี้แจงเพื่อวางแผนการจัดทำ การใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
3. ท่านมีการจัดหาคู่มือครู เอกสารที่เกี่ยวข้อง เอกสารประกอบหลักสูตร หนังสือเรียนอิสลามศึกษาประกอบการค้นคว้าหรือไม่ อย่างไร?
4. ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
5. โรงเรียนท่านมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?
6. โรงเรียนของท่านมีการจัดห้องเรียน จำนวนนักเรียน และจำนวนครูอย่างเหมาะสมและพอเพียงหรือไม่อย่างไร?
7. ท่านมีการจัดครูสอนอิสลามศึกษาตรงตามวิชาเอกและคุณวุฒิ หรือไม่ อย่างไร?
8. การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของท่านได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนหรือไม่ อย่างไร?
9. ในภาพรวมการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

2) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

1. ท่านมีการประชุมครูและวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม และอบรมครูเพื่อจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้อหรือไม่ อย่างไร?
2. สาระการเรียนรู้มีความชัดเจน ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละชั้นปีสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดหรือไม่ อย่างไร?
3. โรงเรียนท่านมีปัญหาในการจัดเตรียมหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มแก่ครูอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?

4. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการอิสลามหรือไม่ อย่างไร?

5. ในภาพรวมการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร

3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

1. โรงเรียนของท่านจัดการเรียนการสอน และจัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษาครบทุกสาระวิชาหรือไม่ อย่างไร?

2. โรงเรียนของท่านจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ความสนใจความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร?

3. ท่านได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายหรือไม่ อย่างไร?

4. ท่านได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมและมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร?

5. ครูอิสลามศึกษามีการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

6. ครูอิสลามศึกษามีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยหรือไม่ อย่างไร?

7. ครูอิสลามศึกษามีการออกแบบวิธีวัดและประเมินผลหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร?

8. ท่านมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียน มีการปฏิบัติศาสนกิจตามหลักศาสนาอิสลามหรือไม่ อย่างไร?

9. ในภาพรวมการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) อิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

4) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

1. โรงเรียนของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

2. โรงเรียนของท่านมีการส่งครูเข้าอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนให้มีความรู้ และประสบการณ์ ในวิชาอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?
3. โรงเรียนของท่านมีการนิเทศภายใน คู่มือ การปฏิบัติงานของครูอิสลามศึกษาให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร?
4. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการวางแผนงาน โครงการนิเทศ กำกับติดตามในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร?
5. ท่านมีการเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูสอนอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?
6. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของท้องถิ่นและชุมชนหรือไม่ อย่างไร?
7. โรงเรียนของท่านมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หรือไม่ อย่างไร?
8. ในภาพรวมการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร อิสลามศึกษาแบบเข้มใน โรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนา อย่างไร?

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
(สำหรับครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม)
เรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นแบบสัมภาษณ์สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ซึ่งแบบสัมภาษณ์ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....สังกัด.....

ตำบล.....อำเภอ /เขต.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ .....ปี

2. ระดับการศึกษา.....

3.วุฒิการศึกษาสูงสุด

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) อื่นๆ ระบุ.....

4. ประสบการณ์การทำงาน .....ปี

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบ
 เข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการ บริหารหลักสูตรต่อไป

1.) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร

1. ท่านประสบปัญหาในการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
 หรือไม่ อย่างไร?
2. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม การจัดทำเอกสาร
 ประกอบหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร?
3. ท่านได้รับการอบรมชี้แจงและศึกษาคู่มือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเพื่อวางแผนการ
 ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
4. ท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อ และจัดบรรยากาศการ
 เรียนรู้ สถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา และห้องละหมาดหรือไม่ อย่างไร?
5. โรงเรียนของท่านมีการจัดห้องเรียน จำนวนนักเรียน และจำนวนครูอย่างเหมาะสมและ
 พอเพียงหรือไม่อย่างไร?
6. โรงเรียนของท่านได้รับความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
 จากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนหรือไม่อย่างไร?
7. ในภาพรวมการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียน
 ของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

2) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

1. ท่านประสบปัญหาในการจัดทำหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆที่
 เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มหรือไม่ อย่างไร?
2. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มที่ใช้
 ในปัจจุบันเป็นอย่างดีหรือไม่ อย่างไร?
3. ท่านมีการประชุมและวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม หรือไม่ อย่างไร?
4. ท่านเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ในด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้อะไร
 หรือไม่ อย่างไร?
5. โรงเรียนของท่านมีการจัดตารางสอนให้สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรหรือไม่
 อย่างไร?

6. รายวิชาที่ท่านสอนตรงกับความพร้อมและความถนัดของท่านหรือไม่ อย่างไร?

7. ในภาพรวมการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

1. โรงเรียนของท่านจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาครบทุกสาระวิชาหรือไม่ และมีการจัดทำแผนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

2. ท่านจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา ความสามารถความสนใจและความถนัดของผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร?

3. ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้รูปแบบ/เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลายหรือไม่ อย่างไร?

4. ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมและมีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร?

5. ท่านได้มีการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

6. ท่านได้มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยหรือไม่ อย่างไร?

7. ท่านได้มีการออกแบบวิธีวัดและประเมินผลหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร?

8. ท่านมีการสอนซ่อมเสริมวิชาอิสลามศึกษาแก่ผู้เรียนหรือไม่ ถ้ามี ปฏิบัติในช่วงเวลาใด?

9. โรงเรียนของท่านมีสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจที่เหมาะสมตามหลักอิสลามหรือไม่ หรือไม่ อย่างไร?

10. ในการจัดกิจกรรมและพิธีกรรมต่างๆของต่างศาสนิก นักเรียนได้เข้าร่วมหรือไม่ อย่างไร?

11. ท่านมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านอิสลามศึกษา หรือไม่ อย่างไร?

12. โรงเรียนของท่านมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา หรือไม่ อย่างไร?

13. ในภาพรวมการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) อิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

4) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

1. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลในการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร?

2. ท่านได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษา ในด้านการสอนการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร?

3. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนกำหนดจุดประสงค์ รูปแบบ เครื่องมือ วิธีการนิเทศ และเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร?

4. ท่านมีการศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร?

5. ท่านได้รับการเสริมแรงและขวัญกำลังใจในการทำงานหรือไม่ อย่างไร?

6. ท่านได้รับการนิเทศจากหน่วยงานภายนอกที่ทำหน้าที่ดูแลด้านอิสลามศึกษา หรือไม่ อย่างไร?

7. ท่านมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้นำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร?

8. ท่านได้รับการนิเทศ ติดตามทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร?

9. ในภาพรวมการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร อิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของท่าน ประสบปัญหาหรือไม่ อย่างไร และท่านมี แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างไร?

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม
ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และหาแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

2) แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ใช้วัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

3) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ดังนั้นจึงขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด

งานวิจัยชิ้นนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จหากปราศจากความร่วมมือจากท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวพิชชา ทอดทึง

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย   2) หญิง

2. ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
 2) หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
 3) ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม

3. วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี   2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 3) ปริญญาโท   4) อื่นๆ (ระบุ).....

4. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี   2) 30 - 40 ปี
 3) 41 - 50 ปี   4) 51 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

- 1) 1- 5 ปี   2) 6- 10 ปี
 3) 11 - 15 ปี   4) 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ
จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง กรุณาอ่านประเด็นคำถามแต่ละข้อโดยละเอียด แล้วพิจารณาแต่ละข้อว่าสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับใด จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มที่แท้จริงของโรงเรียนของท่านเพียงคำตอบเดียว โดยให้ความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา	ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1
ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร						
1.	บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม					
2.	ครูเข้าใจใหม่ขาดการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จริง					
3.	ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม					
4.	ไม่มีหนังสือเรียนเป็นภาษาไทย ทำให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างล่าช้า					
5.	ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ ต่างๆที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
6.	ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน สถานที่เรียนอย่างเพียงพอ และสถานที่ประกอบศาสนกิจที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักศาสนา					
7.	ขาดแคลนครู คือ จำนวนครูผู้สอนมีน้อยไม่เหมาะกับจำนวนนักเรียน					

ข้อ ที่	สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา	ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1
8.	จัดครูสอนวิชาอิสลามศึกษาไม่ตรงตามสาขาที่สอน					
9.	ขาดการอบรมพัฒนาครูผู้สอนอิสลามศึกษา ในด้านหลักสูตร เทคนิคการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ อย่างต่อเนื่อง					
10.	คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา					
ปัญหาการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร						
1.	จัดวิชาสอนไม่สอดคล้องกับความพร้อมและความถนัดของ ครูผู้สอน					
2.	การจัดตาราง เวลาเรียนไม่สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรที่ กำหนด					
3.	วิชาภาษามลายู อาหรับ ไม่สามารถจัดการสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรที่กำหนดได้ เนื่องจากพื้นฐานของนักเรียนแตกต่างกัน					
4.	ปัญหาบางวิชาการวางแผนหลักสูตรไม่สอดคล้องกับการนำ หลักสูตรไปใช้จริง					
5.	การจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่างๆของของ โรงเรียนที่ไม่ สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา และตามหลักการอิสลาม					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูขาดการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และ ขาดการปรึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันกับครูผู้สอน					
7.	ปัญหาขาดการอบรม ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใน ด้านการจัดทำหลักสูตร ทำแผนการเรียนรูู้ และเอกสารประกอบ หลักสูตร					
8.	ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการ วางแผน พัฒนาหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา อิสลามศึกษา					
9.	ปัญหาขาดการวางแผน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					

ข้อ ที่	สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้น โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา	ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1
ปัญหาการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)						
1.	จัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด					
2.	การจัดทำแผนการสอนในรายวิชาอิสลามศึกษาไม่ครบทุกวิชา					
3.	ขาดแคลนสื่อ หนังสือเรียน นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
4.	บุคลากรขาดทักษะด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน					
5.	ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความต้องการเนื่องจาก ขาด แคลนห้องเรียน สถานที่เรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน					
6.	ไม่มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการนำเสนอหรือ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ต่อไป					
7.	ขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักอิสลาม					
8.	บุคลากรขาดความเข้าใจในด้านหลักสูตร ทำให้ไม่สามารถแปลง หลักสูตรไปสู่การสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
9.	ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ เนื่องจากสถานที่ประกอบศาสนกิจและ สถานที่อาบน้ำละหมาดไม่ปกปิด					
ปัญหาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล						
1.	ปัญหาภายในสถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศด้าน อิสลามศึกษาโดยตรง					
2.	ปัญหาขาดการวางแผนงานการนิเทศที่ชัดเจน ไม่มีแผนงาน/ โครงการนิเทศ ติดตาม กำกับในสถานศึกษา					
3.	ปัญหาไม่มีเครื่องมือใช้ประกอบการนิเทศ และขาดเทคนิควิธีการ นิเทศที่หลากหลาย					
4.	คณะกรรมการนิเทศไม่ทำการนิเทศการสอน กำกับ ติดตามและ ประเมินผลโดยตรง					

ข้อ ที่	สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้น โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา	ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1
ปัญหาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (ต่อ)						
5.	ได้รับการนิเทศ ติดตามไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบทั้งในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา					
6.	ไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ รายงานผลให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเองต่อไป					
7.	ไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการการนิเทศ เพื่อรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนรับทราบ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาต่อไป					
8.	ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภายนอกที่ทำหน้าที่ดูแลด้านอิสลามศึกษา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับสภาพปัญหาแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการ บริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาต่อไป

1. ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร

ปัญหา.....
 .....
 .....
 .....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร

.....
 .....
 .....

2. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

ปัญหา.....
 .....
 .....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร

.....

.....

.....

3. ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

ปัญหา.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร

.....

.....

.....

4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

ปัญหา.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหาร

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ฉ
ตารางสังเคราะห์ตัวแปรการวิจัย

ประเด็น	แหล่งข้อมูล														
	1. ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร	2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้	6. ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร	7. ด้านการปรับปรุงหลักสูตรผู้เรียนการสอน	8. ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน	9. ด้านการบริหารบุคลากร	10. ด้านการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	11. ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร	12. ด้านการตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร	13. ด้านการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล	14. สรุปผลการดำเนินงาน	15. ปรับปรุงส่งเสริมพัฒนา
19. บังอร วิเศษศักดิ์, 2554						/						/			/
20. มูฮำมัด มอลอ, 2554					/		/			/			/		
21. บุญานิส แซ่เตี้น, 2555	/	/	/			/							/	/	/
22. อารีฟิน เทพลักษณ์, 2555			/			/							/		/
23. มหามะรือสะดี บินเซ็ง, 2556				/		/		/					/		
24. ลูกมาน หนูยาหมาด, 2556	/			/						/			/		
ผลรวม	11	8	10	6	2	17	2	4	1	2	4	2	21	5	7

แสดงการวิเคราะห์ขอบข่ายการบริหารหลักสูตรจากจากเอกสาร แนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถสรุปได้จากการแจกแจงความถี่ของข้อมูลในด้านต่างๆที่มีความสำคัญ แล้วยำนำองค์ประกอบแต่ละด้านมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นกระบวนการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์เหลือเพียง 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาพผนวก ข

นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม

ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

พิชชา ทอดทั้ง¹ อะห์มัด ยี่สุนทรง²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม, วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² Ph.D. (Higher Education), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา และเพื่อประมวลข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหาร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์จำนวน 12 คน และผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำนวน 155 คน มีการออกแบบวิจัย แบบผสมผสาน โดยใช้แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory Design) รูปแบบการพัฒนาเครื่องมือวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปร เพศ ตำแหน่งงาน อายุ โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม, โรงเรียนของรัฐ

States, Problems and Guidelines of Intensive Islamic Studies Curriculum Administration
in the Public Schools, Songkhla Province

Pitchaya Todting¹, Ahmad Yeesunsong²

¹Graduate (Islamic Educational Administration and Management) Prince of Songkla University

²Ph.D. (Higher Education), Assistant Professor

ABSTRACT

This research aimed to examine and compare states, problems of intensive Islamic studies curriculum administration in the public schools, Songkhla Province and to propose guidelines of Intensive Islamic studies curriculum administration in the Schools. The key informants included 12 informants of interview data and 155 informants of quantitative data consisting of administrators, heads of academic administration unit and intensive Islamic studies teachers. A mixed method research design which based on exploratory design for developing instrument was used in this research. The statistics employed to analyze the data consists of percentage, average, standard deviation, T (t-test) and F (F-test) and content analysis for qualitative data.

The findings of this studies were as follows: the overall level of states, problems of intensive Islamic studies curriculum administration in the public schools, Songkhla Province is high in all dimensions. The results of the comparison of states, problems of intensive Islamic studies curriculum administration of administrators, heads of academic administration nit and intensive Islamic studies teachers in the Schools based on sex, work positions, age showed that there were no significant differences between groups with respect to this demographic data. However, the level of problems of intensive Islamic studies curriculum administration was found to have a statistically significant difference between group with respect to educational qualification and work experiences at 0.05.

The proposed suggestions and guidelines of intensive Islamic studies curriculum administration in the public schools, Songkhla Province are 1) on the preparation for curriculum administration. 2) On the curriculum implementation plan. 3) On the curriculum administration operation (the curriculum implementation). 4) On the supervision, monitoring, follow-up and internal evaluation.

Keyword: Guidelines for the Administration, Intensive Islamic Studies Curriculum, Public Schools

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อมนุษยชาติ ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาเพื่อสร้างปัจเจกบุคคลที่มีความรอบรู้ ความศรัทธา และขำเกรงต่อพระเจ้า อัลลอฮ์ ﷻ ตลอดจนมีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีงาม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของอัลกุรอานและแนวทางปฏิบัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มีจิตสำนึกในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะเป็นบ่าวที่ดีและคหบดีพะสุ และสามารถดำรงชีวิตอยู่บนโลกนี้อย่างมีความสุขและได้รับความโปรดปรานในโลกหน้า ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อสังคมนั้น จำเป็นจะต้องมีหลักสูตร กล่าวได้ว่า “หลักสูตร คือ หัวใจของสถานศึกษา การสร้างหลักสูตรต้องมีขั้นตอน มีกระบวนการที่ต้องอาศัยบุคลากรจำนวนมากในการปฏิบัติงาน ต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบ เมื่อสร้างหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ที่จะช่วยให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาประสบความสำเร็จ การที่จะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ นั้น ต้องอาศัยการบริหารหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญ (ชวลิต ชุกาแพง, 2551:63; ซอไลฮะห์ หะยีสะมะแอ, 2551:152; อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, 2550: 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นและวางแผนในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกแก่ครู ปฏิบัติการในทุกด้าน เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นแบบอย่างแก่ครูทุกคนในโรงเรียน ประสานและสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา (สมศักดิ์ สมมาคุณ , 2552: 24)

ซึ่งการจัดการศึกษาใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อมุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และก่อให้เกิดการดำรงชีวิตอย่างสันติสุขในท้องถิ่นของตน เพราะพื้นที่ดังกล่าว มีเอกลักษณ์ วิถีชีวิต ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่หลากหลาย การจัดทำหลักสูตรในพื้นที่ดังกล่าวนี้ จะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน(พงษ์พัชรินทร์ พุทธิวัฒน์ 2550: 121 และบรรจง ฟ้ารุ่งสว่าง, 2555: 209)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรอิสลามศึกษา พบว่า การบริหารหลักสูตรมักจะมีปัญหา ด้านหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรมีมากเกินไปในการจัดการเรียนการสอนยังขาดแคลนสื่อและงบประมาณที่สนับสนุนใช้ในการเรียนและการสอน ด้านบุคลากรครู ปัญหาการขาดแคลนครู ครูที่สอนจบไม่ตรงสาขา การจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทางวิชาการมีน้อยมาก และไม่เปิดโอกาสให้ไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนอื่น และ ขาดการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรจากเขตพื้นที่ ขาดการแลกเปลี่ยนการนิเทศในโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนอิสลามศึกษาแบบเข้มและบางพื้นที่ไม่มีศึกษานิเทศก์และหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจนในการนิเทศ

อิสลามศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ในทุกๆด้าน เริ่มจาก การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร และการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (อามีเนาะ มามู , 2543 ; มุฮัมมัดนาเซ สามะ, 2551; ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ, 2552 ; อดันันย์ อาลีกาแห , 2553; มุฮัมมัดมอลอ, 2554 ; ลูกมาน หนูษาหมาด, 2556 ; นิเลาะ แวอุเซ็ง , ม.ป.ป.)

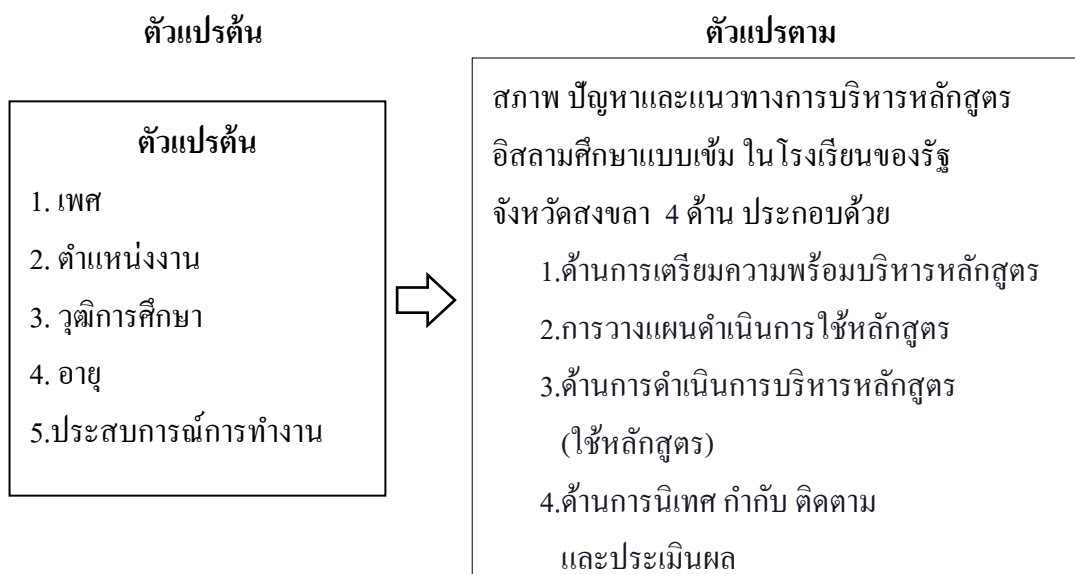
จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจำเป็นจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของผู้เรียน ซึ่งพบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาปัจจุบันนี้กำลังประสบปัญหาหลายๆด้าน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปร เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเคราะห์สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรจากมุมมองของนักวิชาการและจากผลการวิจัยที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ดังกรอบแนวคิดการวิจัยในภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการออกแบบวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory Design) รูปแบบการพัฒนาเครื่องมือวิจัย (รัตนะบัวสนธิ์, 2554) ได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวน 4 คน และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน โดยอาศัยวิธีการเลือกแบบก้อนหิมะ (Snowball Selection) (พรณี ลิกิจวัฒน์, 2557:154) คือผู้ให้ข้อมูลระบุชื่อบุคคลอื่น ๆ ที่คิดว่าเป็นผู้รู้ ด้านการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี มีการระบุชื่อต่อกันเป็นทอดๆ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาสังเคราะห์เนื้อหา นำเสนอในรูปแบบความเรียง และสรุปผลการวิจัยเป็นประเด็นหลัก นำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในขั้นที่ 2 โดยการวิจัยเชิงสำรวจต่อไป

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่น จากนั้นทำการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อวิเคราะห์มุมมองของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 39 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 24 คน และครูผู้สอนอิสลามแบบเข้ม จำนวน 92 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน

155 คน โดยวิธีการเลือกแบบยกกลุ่มจากประชากรทั้งหมด ได้มาจากโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำนวน 24 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2558 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยหาค่าเฉลี่ยประชากร (Mean : μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard Deviation : σ) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มี เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน ทำการเปรียบเทียบโดยใช้ค่า สถิติทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test) และประมวลความคิดเห็นที่ได้สรุปเป็นผลการวิจัย

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ในตอนที่ 3 มาวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลผลข้อมูลนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตร

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยเรื่องสภาพปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม โรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา ตามวัตถุประสงค์วิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 155 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.1 ตำแหน่ง ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ร้อยละ 59.4 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 65.8 มีอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 47.1 และมีประสบการณ์ในตำแหน่ง 6 -10 ปี ร้อยละ 33.5

2. ผลการวิเคราะห์ ข้อมูล สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือปัญหาการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ปัญหาการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร และปัญหาการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตรมี 8 รายการอยู่ในระดับ มาก และอีก 2 รายการอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.2 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มี 6 รายการอยู่ในระดับ มาก และอีก 3 รายการอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.3 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ทุกรายการอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ทุกรายการอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

3.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเข้ม เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเข้ม เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเข้ม เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านมี

ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษาที่ต่างกันที่ละคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือมีความคิดเห็นแตกต่างกันระหว่าง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญา และระหว่าง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

3.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเข้ม เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเข้ม เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ที่ต่างกันที่ละคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ในด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร พบคู่ที่แตกต่างกัน 3 คู่ ซึ่งทั้ง 3 คู่แตกต่างกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปีทุกคู่ คือกลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบคู่ที่แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี และผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี และ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี

4. ผลการประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา สรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร ปรากฏว่า ครู และ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนของรัฐส่วนใหญ่ขาดความพร้อมในการบริหารหลักสูตร ยังไม่เข้าใจเนื้อหาหลักสูตรอย่างชัดเจน และไม่มีการจัดอบรมเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา ให้กับครูใหม่ เพราะครูไม่จบด้านอิสลามศึกษาโดยตรง ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดควรควรมีการจัดอบรมผู้บริหาร ฝ่ายบริหารงานวิชาการ และบุคลากรครูเกี่ยวกับ

หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มการนำหลักสูตรอิสลามศึกษาไปใช้ จัดบุคลากรเฉพาะตำแหน่งให้กับโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มทำหน้าที่บริหาร กำกับ ดูแล สนับสนุนส่งเสริมทุกด้าน เช่นด้านงบประมาณ โดยการรับบริจาค เพื่อนำเงินทุนที่ได้ไปพัฒนาการบริหารหลักสูตร เพื่อให้การบริหารหลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

4.2 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ผลปรากฏว่า จัดวิชาเรียนและเวลาเรียนได้ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ขาดการวางแผนงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มไม่มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน มีการเปลี่ยนครูบ่อย ส่งผลกระทบต่อนักเรียน เกิดตำแหน่งว่างไม่มีครูผู้สอนทำให้การดำเนินงานไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะทางการพัฒนา คือ โรงเรียนควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรโดยตรง ควรมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ต้องร่วมกันวางแผนจัดทำหลักสูตร จัดประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันและต้องให้ความมั่นคงในหน้าที่การงานแก่ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อแก้ปัญหาการลาออก เปลี่ยนครูบ่อย ซึ่งทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

4.3 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ผลปรากฏว่า ครูผู้สอนไม่ได้จัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม เนื่องจากไม่ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างชัดเจน และครูผู้สอนไม่จัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษาให้ครบทุกรายวิชา ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา และชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาได้แก่ จัดอบรมครูผู้สอนอิสลามศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรอิสลามศึกษาไปใช้ แนะนำให้ครูผู้สอนศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรให้ชัดเจน และให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เงินรายหัวด้านอิสลามศึกษาเพื่อจัดซื้อสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สร้างอาคารเรียนและสถานที่ประกอบศาสนกิจให้กับโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อความพร้อม ในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม และที่สำคัญทางโรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา

4.4 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ผลปรากฏว่า ผู้นิเทศไม่ทำการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และไม่เข้ามานิเทศและประเมินผลโดยตรง การนิเทศมีการกำหนดเครื่องมือ เกณฑ์การนิเทศไม่ชัดเจน และ ผู้บริหาร และฝ่ายวิชาการ

เป็นไทยพุทธไม่เข้าใจเนื้อหาอิสลามศึกษา จึงไม่สามารถนิเทศด้านการสอนได้อย่างชัดเจน แต่จะนิเทศโดยภาพรวมที่เห็นเป็นรูปธรรม ข้อเสนอแนวทางการพัฒนา คือ หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม คู่มือโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และควรมีคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผลตามสภาพจริง และติดตามการดำเนินงานเป็นระยะภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในการนิเทศ จะต้องมีการวางกรอบ เครื่องมือ เกณฑ์การนิเทศให้ชัดเจน เพื่อให้การนิเทศเป็นไปตามกรอบที่วางไว้อย่างชัดเจน สามารถใช้เป็นหลักฐานในการสรุปรายงานและเป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานต่อไป

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปราย ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุฮัมมัดนาเซ สามะ (2551) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุฮัมมัด มอลอ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามนโยบายที่รับมาไม่ตระหนักถึงความสำคัญของอิสลามศึกษา จัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องตาม โครงสร้างของหลักสูตร การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่เป็นรูปแบบอิสลามทั้งระบบ ขาดอุปกรณ์ ต่างๆที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งจำนวนครูผู้สอนมีน้อย ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศด้านอิสลามศึกษาโดยตรง โรงเรียนไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ รายงานผลให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ชุมชนได้รับทราบ เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเอง ทั้งหมดที่กล่าวมาน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ สภาพปัญหาการบริหาร

หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาในภาพรวมอยู่ในระดับมากด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร พบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขาดงบประมาณในการจัดห้องเรียน สถานที่เรียน และสถานที่ประกอบศาสนกิจที่เหมาะสม รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาไม่มีงบประมาณด้านอิสลามศึกษา ผู้บริหารไม่มีความตระหนักถึงความสำคัญของอิสลามศึกษา โรงเรียนยังขาดห้องเรียน สถานที่ประกอบศาสนกิจที่เหมาะสม และขาดงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปรีชา ยาชะรัต (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรแบบเข้มของครูในโรงเรียนสองระบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรแบบเข้มของครูในโรงเรียนสองระบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือด้านการเตรียมทรัพยากรทางการบริหาร

2. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาขาดการอบรม ศึกษาคุณงานเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในด้านการจัดทำหลักสูตร ทำแผนการเรียนรู้อ และเอกสารประกอบหลักสูตร รองลงมาคือวิชาภาษามลายูอาหรับ ไม่สามารถจัดโครงการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดได้ เนื่องจากพื้นฐานของนักเรียนแตกต่างกัน

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในระยะหลังหน่วยงานต้นสังกัด และทางโรงเรียนไม่มีการอบรม และพาครูไปศึกษาคุณงานในโรงเรียนที่มีความพร้อม และโรงเรียนดีเด่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านอิสลามศึกษา I-NET สูง เพื่อเป็นการพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรสถานศึกษา และจำเป็นจะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม รูปแบบการพัฒนาบุคลากรจะต้องใช้การนิเทศทั้งแบบกลุ่ม

และเป็นรายบุคคล โดยการสอนแบบชี้แนะ (Coaching) การศึกษาคุณงาน การฝึกอบรม และจะต้องได้รับการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในรายวิชาภาษามลายู และภาษาอาหรับ ไม่สามารถจัดโครงการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดได้ เนื่องจากพื้นฐานของนักเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ นิเลาะ แวอุเซ็ง (ม.ป.ป. : 159-160) ได้สรุปภาพรวมการสังเคราะห์ ปัญหาในการจัดการศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลที่สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ยังขาดความเป็นเอกภาพและความชัดเจน ปัญหาด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ เนื้อหาสาระไม่สอดคล้องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน

3.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) พบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักอิสลาม

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขาดงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาด้านอิสลามศึกษา ทำให้มีสถานที่ประกอบศาสนกิจและสถานที่อาบน้ำละหมาดไม่อำนวย และผู้ปกครอง ชุมชน ไม่นั่นยำ ในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนตามหลักอิสลาม และสอดคล้องกับ ครูอิสลามศึกษาแบบเข้ม5(2558) ให้สัมภาษณ์ ว่า “ทางโรงเรียนปลูกฝังนักเรียนให้ปฏิบัติละหมาด แต่งกาย ปฏิบัติตนตามหลักอิสลาม แต่เมื่อนักเรียนกลับไปอยู่บ้านผู้ปกครอง ไม่นั่นยำ เรื่องละหมาดและการแต่งกาย ทำให้นักเรียนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา เพราะขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักอิสลาม”

ดังนั้นทั้งครูและผู้ปกครองจะต้องช่วยกันปลูกฝัง ตักเตือนนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ต้องส่งเสริมให้ทำความดีห่างไกลจากความชั่ว ถือเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองที่จะต้องอบรมลูกหลานให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง จากหลักฐานอัลกุรอาน ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนลูกของท่านลูกมาน ความว่า

﴿ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾

(لقمان: 13)

ความว่า “และจงรำลึกเมื่อลูกมานได้กล่าวแก่นบุตรของเขา โดยสั่งสอนเขาว่า โอ้ลูกเอ๋ย เจ้าอย่าได้ตั้งภาคีใด ๆ ต่ออัลลอฮฺ ﷻ เพราะแท้จริงการตั้งภาคีนั้นเป็นความผิดอย่างมหันต์ โดยแน่นอน” (ลูกมาน : 13)

จากอายะฮ์อัลกุรอานข้างต้น ได้ส่งเสริมให้ผู้ปกครองสอนลูกๆ ให้รู้จักอัลลอฮ์ และสอนในเรื่องการทำอิบาดะฮ์ต่อพระองค์ อบรมสั่งสอนลูกๆ ให้มีคุณธรรมจริยธรรม ตั้งใจให้ทำความดีและห้ามปรามจากความชั่ว เมื่อโรงเรียนและชุมชนร่วมกันส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน นักเรียนก็จะตระหนักถึงความสำคัญของอิสลาม และสามารถดำเนินชีวิตตามแบบอย่างของท่านรอซูลมุฮัมมัด ในทุกๆ ด้าน

4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล พบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ รายงานผลให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเองต่อไป รองลงมา คือ ไม่มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ เพื่อรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนรับทราบ

ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อโรงเรียนมีการนิเทศครูผู้สอนแล้ว ไม่มีการสรุปผลการนิเทศ เพื่อรายงานผลการนิเทศให้กับครูผู้สอน ทำให้ครูไม่รู้จักเด่นจุดด้อยของตัวเอง ซึ่งไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ และไม่มีการรายงานผลให้กับผู้เกี่ยวข้อง ชุมชนรับทราบ เพื่อร่วมกันกำหนดหาแนวทางพัฒนาต่อไป

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุพรรณิ สุภาพรม (2549:91-92) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า สถานศึกษา ควรมีระบบการนิเทศติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานและยอมรับจากบุคลากรทุกฝ่ายและควรจัดให้มีการนิเทศ และจัดให้มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการเพื่อให้เกิดความชัดเจน และต่อเนื่อง โดยรายงานผลการดำเนินการให้ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน ได้รับทราบ จะได้มีส่วนร่วมในการนำไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน

2.1 ผลการเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งเพศชายและเพศหญิง มองประเด็นเป็นแนวทางเดียวกันเพราะมีภาระการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประสบปัญหาเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัดนันย์ อาลีกาแห (2553) ที่พบว่า จาก

การเปรียบเทียบระดับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตาม โครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปร อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ ช่วงระดับที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มองประเด็นปัญหาเป็นแนวทางเดียวกัน เพราะในการดำเนินงานในสถานศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรก็เจอปัญหาเดียวกัน ทั้งการเตรียมความพร้อมของหลักสูตร ทุกตำแหน่งงานมีการดำเนินงานเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันในทุกฝ่าย เริ่มตั้งแต่ผู้บริหารในการนำหลักสูตรเข้ามาใช้ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการทำหน้าที่จัดรายวิชาเรียนร่วมกับครูผู้สอน และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มเป็นผู้ดำเนินการแปลงหลักสูตรไปใช้ รวมถึงการนิเทศกำกับ ติดตาม และประเมินผลในสถานศึกษา ถ้าการทำงานฝ่ายใดเกิดข้อบกพร่อง ก็จะส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้นผู้ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน จึงมองประเด็นปัญหาเหมือนกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุทัย มาลาโกน (2551) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของผู้บริหารจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษาที่ต่างกันที่ละคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือมีความแตกต่างกันระหว่าง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระหว่าง ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันมองสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มเป็นแนวทางเดียวกัน คือ โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง ในการวางแผนหลักสูตรจัดรายวิชาเรียนได้

ไม่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร ส่งผลต่อการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบตามหลักสูตร สอดคล้องกับ มุฮัมมัดนาเซ สามะ (2551) พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา ตามความเห็นของครูอิสลามศึกษาที่มีเพศ และวุฒิการศึกษาสามัญ และศาสนาแตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

และผลการวิจัย พบว่า ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระหว่างผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตรเป็นอย่างดีแล้ว ส่วนผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความรู้ ความเข้าใจในด้านหลักสูตร และประสบการณ์การทำงานน้อย ต้องอาศัยการอบรม คำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ในด้านหลักสูตร โดยผ่านกระบวนการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาตนเอง แต่โรงเรียนขาดการนิเทศ ดำเนินงานของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ทำให้ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีประสบปัญหาในการทำงาน จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับ อับดุลชอมาะ โต๊ะอาลิม (2550) พบว่า ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายด้านตามความเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษาที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษาทางศาสนา วุฒิการศึกษาทางสามัญ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลที่มองปัญหาแตกต่างกัน

2.4. ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีอายุต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน มองประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นแนวทางเดียวกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เพราะว่าการดำเนินการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่ผ่านมาก็ยังประสบปัญหาเหมือนกับปัจจุบัน ผู้ที่อายุมากและมีอายุน้อยก็ยังประสบปัญหาเหมือนกัน ยังไม่สามารถแก้ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อมของหลักสูตร ทั้งบุคลากร งบประมาณในการดำเนินงาน การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร และการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล ก็ยังไม่ตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตร เพราะขาดความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ อัดนันย์ อาลีกาแห (2553) พบว่า จากการเปรียบเทียบระดับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการ

เรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปร อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ ช่วงระดับที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี ในทุกๆด้าน เนื่องจากความคิด ช่วงวัย และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าระหว่าง 11-15 ปี มีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานต่างๆอย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีประสบการณ์มาก การจัดการเรียนการสอนจะมีความพร้อมมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย จึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี เพราะยังขาดความพร้อมในหลายๆด้าน ทั้งในด้านหลักสูตร การทำแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน และยังไม่เข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน จึงมองว่าการดำเนินงานยังเป็นปัญหา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นุศูล ชูน้อย (2539) พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา 2 มีทัศนคติต่อปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2535 เป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน และในภาพรวมจำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานบุคลากรมีทัศนคติต่อปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกัน

3 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดอบรมผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เรื่องหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อนำประสบการณ์ ความรู้ไปพัฒนาบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ อาลี โมฮัมมัด ญบรอน ซอและห์ (2551:102) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามุสลิมควรที่จะแสวงหาวิธีการปรับปรุงพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรทางการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะให้พวกเขาได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรรับครูที่จบตรงสาขาและครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาโดยตรง รวมทั้งจัด

บุคลากรครูให้เหมาะสมกับนักเรียนและจำนวนชั้นเรียน และที่สำคัญหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดบุคลากรเฉพาะตำแหน่งให้กับ โรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นทำหน้าที่บริหาร กำกับ ดูแล ส่งเสริมสนับสนุนทุกด้าน เช่นด้านงบประมาณ โดยการรับบริจาคเพื่อนำเงินทุนที่ได้ไปพัฒนาการบริหารหลักสูตร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุคฮัยดี ซากา (2557) พบว่า ด้านงบประมาณ ควรสนับสนุนงบประมาณด้านอิสลามศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมอิสลามศึกษา

3.2 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ทางโรงเรียนควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ โครงสร้างหลักสูตร ควรมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยการให้ทุกโรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นจัดตารางเวลาเรียนให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ต้องร่วมกันวางแผนจัดทำหลักสูตร มีการดำเนินงานร่วมกัน มีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ หาข้อสรุป เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับอายะฮ์อัลกุรอาน ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾

(من الآية 159 : آل عمران)

ความว่า “และจงปรึกษารือกับพวกเขาในกิจการทั้งหลาย ครั้นเมื่อเจ้าได้ตัดสินใจแล้ว ก็จงมอบหมายแด่อัลลอฮ์ ﷻเถิด แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงรักใคร่ผู้มอบหมายทั้งหลาย” (ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 159 : อาลาอิมรอน)

ซึ่งการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรต้องมีการปรึกษารือร่วมกัน แล้วตัดสินใจร่วมกัน ถือว่าเป็นแผนงานที่ดีที่สุด และสุดท้ายก็งานงานทั้งหมดที่ต้องมอบหมายต่ออัลลอฮ์ ﷻ ต้องขอพรเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือจากพระองค์ แท้จริงแล้วมนุษย์วางแผนและอัลลอฮ์ ﷻ ก็วางแผน แต่อัลลอฮ์ ﷻ นั้นเป็นผู้วางแผนที่ดีที่สุด และหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านอิสลามศึกษา ควรจัดอบรม เสวนา ผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านอิสลามศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อภาคเรียน มีการนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาวิเคราะห์ ปรับปรุง วางแผนพัฒนาการใช้หลักสูตรต่อไป ซึ่งทุกฝ่ายต้องร่วมกันกำหนดกรอบ โครงสร้าง สาระหลักสูตรของโรงเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับ ซอลิสะห์ หะยีสะมะแอ (2551 : 191-192) กล่าวว่า การออกแบบและการวางแผนนั้น ครูควรทุ่มเทเวลาและความพยายามในการวางแผนและดำเนินการใช้กลยุทธ์หรือวิธีการต่างๆ สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนมีการจัด

ระเบียบการงานรวมถึงการวางแผนการจัดการห้องเรียนการสอนการแนะแนวและการให้คำปรึกษา การศึกษาและการเตรียมการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งในการวางแผนหลักสูตร ครูควรจะ ทบทวน วิเคราะห์ ประเมินและออกแบบแผนหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3.3 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ครูควรจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรสอนแบบบูรณาการเนื้อหารายวิชา และใช้เทคนิคที่ หลากหลาย ใช้สื่อที่น่าสนใจ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณจัดทำหนังสืออิสลามศึกษา สื่อวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และให้ชุมชนผู้ปกครองร่วมกันส่งเสริม ปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรมอิสลามให้แก่นักเรียน สอดคล้องกับ อาซีซัน เกป็น (2556) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล คือ แนว ทางการจัดการเรียนการสอน ได้แก่การสอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนด้วยการสร้างจิตสำนึก และบูรณาการกับการปฏิบัติตนตามแนวทางอิสลาม แนว ทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ด้วยการเริ่มต้นจากที่บ้าน และมีการติดตามนักเรียนอย่างจริงจัง

3.4 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ภายในสถานศึกษา ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ด้านอิสลามศึกษาโดยตรง ร่วมกันวางแผนการนิเทศ กำหนดเครื่องมือ เกณฑ์ การนิเทศ ทำการนิเทศ สรุปลงและรายงานผลการนิเทศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนรับทราบ เพื่อร่วมกัน กำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาต่อไป และให้หน่วยงานที่ทำ หน้าที่ดูแลด้านอิสลามศึกษา เข้ามานิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ มูฮัมมัด มอลอ (2554) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและ สนับสนุนด้านการนิเทศ และติดตามผล ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ใต้รับการพัฒนาและมีการปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่องอยู่เสมอ สอดคล้องกับ ลูกมาน หนูยาหมาด (2557) พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร แนวทางการแก้ปัญหา คือ ควรให้มีศึกษานิเทศก์และศูนย์อิสลามศึกษา มาดูแลเรื่องอิสลามศึกษาให้ ทั่วถึงทั้งจังหวัด และให้มีหน่วยงานที่เป็นกิจลักษณะตลอดจนมีงบประมาณที่พร้อม ในระดับ กระทรวงมาดูแลอิสลามศึกษาทั้งระบบและรับผิดชอบดูแลทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีการจัดอบรมผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการและครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มในด้านหลักสูตร ให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา จัดหาบุคลากรครูที่จบอิสลามศึกษาโดยตรง มีการอบรม ปฐมนิเทศ ก่อนดำเนินการสอน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ต้องร่วมกันวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างชัดเจน เพื่อปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับ โครงสร้างหลักสูตร นำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาวิเคราะห์ วางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับผู้เรียน และสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร สอนแบบบูรณาการ และใช้เทคนิคที่หลากหลาย ใช้สื่อที่น่าสนใจ หน่วยงานภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณจัดทำหนังสืออิสลามศึกษา สื่อวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และให้ชุมชนผู้ปกครองร่วมกันส่งเสริม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอิสลามให้แก่นักเรียน และภายในสถานศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ด้านอิสลามศึกษาโดยตรง ร่วมกันวางแผนการนิเทศ กำหนดเครื่องมือ เกณฑ์การนิเทศ ทำการนิเทศ สรุปและรายงานผลการนิเทศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนรับทราบ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาต่อไป และให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลด้านอิสลามศึกษา เข้ามานิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

หน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถกำหนดเป็นมาตรการเพื่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบเจาะลึก โดยศึกษาเฉพาะ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบเข้มที่มีคุณภาพ ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดใกล้เคียง และเปรียบเทียบกับ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดเดียวกัน ศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ควรศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบ และศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม

เอกสารอ้างอิง

ชวลิต ชูกำแหง.(2551).การพัฒนาหลักสูตร.ทีคิวพี จำกัด.

ซอลีซะห์ หะยีสะมะแอ.(2551).มโนทัศน์การศึกษาในอิสลาม. โรงพิมพ์ซานเมือง.

นิเลาะ แวอุเซ็ง.(ม.ป.ป).เอกสารคำสอนการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้. ม.ป.พ. : ม.ป.ท.

บรรจง ฟ้าวรุ่งสา.(2555).การศึกษาในวิถีพุทธวัฒนธรรมชายแดนใต้: สมใจนีก ปรี้นท์ แอนด์ ก๊อปปี้ เซ็นเตอร์.

พรรณิ ลีกิจวัฒน์.(2557). วิธีการวิจัยทางการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์.(2550). บทบาทศึกษาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 18(2)
(กรกฎาคม-ธันวาคม), 112-136.

รัตนะ บัวสนธ์.(2554). วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานทางการศึกษา. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย
.2(2), (มกราคม - มิถุนายน) 17-18.

สอและห์.(2551). การบริหารการศึกษาในอิสลาม. แปลจาก Education Administration : An Islamic
Perspectives โดย นิเลาะ แวอุเซ็ง. สงขลา : หาดใหญ่กราฟฟิก.

อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต.(2550).ประวัติการศึกษาอิสลาม.พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์มิตรภาพปัตตานี.

วิทยานิพนธ์:

ซุลฮัยดี บากา.(2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐที่เปิด
สอนอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) จังหวัดปัตตานี.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นุกูล ชูนุ้ย.(2540).ปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2535. ใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2 .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มุฮัมมัดนาเซ สามะ.(2552).สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของ
รัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- มุฮัมมัด มอลอ. (2554). การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต .สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลูกมาน หนูยาหมาด.(2556).ปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน
1 อำเภอ 1 โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสตูล.ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการ
จัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมศักดิ์ สมาคุณ.(2552). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศา
สตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุพรรณิ สุภาพรม.(2549).การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยโปไลเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- อัदनันท์ อาลีกาแห. (2553).ปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลาม
ศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อับดุลชอมา โตะอาลิม . (2550). ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลาม)ของวิทยากรอิสลามศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปัตตานี.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อาชีซัน เกป็น. (2556). สภาพ ปัญหา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล สตูล.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อามีเนาะ มามู. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการสอนวิชาอิสลามศึกษา ของผู้บริหารกับ
พฤติกรรมการกับพฤติกรรมการสอนของครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด
นราธิวาส.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุทัย มาลำโกน.(2551).สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์
ชวลิตกุล.

ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ.(2552). หลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Prince of Songkla University
Pattani Campus